arXiv:1303.1300v1 [math.CA] 6 Mar 2013

УДК 517.5

A.S. Serdyuk, I.V. Sokolenko
(Institute of Mathematics of The National Academy of Sciences of Ukraine, Kiev)

А. С. Сердюк, І. В. Соколенко
(Інститут математики Національної академії наук України, Київ)

Approximation by linear methods of classes of $(\psi,\bar{\beta})-$differentiable functions

Наближення лінійними методами класів $(\psi,\bar{\beta})-$диференційовних функцій

Приближение линейными методами классов $(\psi,\bar{\beta})-$дифференцируемых функций

We calculate the least upper bounds for approximations in the metric of the space L_2 *by linear methods of summation of Fourier series on classes of periodic functions* $L^{\psi}_{\bar{\beta},1}$ *defined by sequences of multipliers* $\psi=\psi(k)$ *and shifts of argument* $\bar{\beta}=\beta_k$*.*

Обчислено точні верхні межі наближень в метриці простору L_2 *лінійними методами підсумовування рядів Фур'є класів періодичних функцій* $L^{\psi}_{\bar{\beta},1}$*, які задаються послідовностями мультиплікаторів* $\psi=\psi(k)$ *та зсувів аргументу* $\bar{\beta}=\beta_k$*.*

Вычислены точные верхние грани приближений в метрике пространства L_2 *линейными методами суммирования рядов Фурье классов периодических функций* $L^{\psi}_{\bar{\beta},1}$*, задающихся последовательностями мультипликаторов* $\psi=\psi(k)$ *и сдвигов аргумента* $\bar{\beta}=\beta_k$*.*

Нехай C і L_p, $1\le p\le\infty$, — простори 2π-періодичних функцій зі стандартними нормами $\|\cdot\|_C$ і $\|\cdot\|_{L_p}$. Одиничну кулю в просторі L_p позначатимемо через B_p, тобто

$$B_p=\{\varphi\in L_p:\ \|\varphi\|_{L_p}\le 1\},\quad 1\le p\le\infty.$$

Нехай, далі, $\psi=\psi(k)$ і $\bar{\beta}=\beta_k$, $k=1,2,\ldots,$ — довільні послідовності дійсних чисел такі, що ряд

$$\sum_{k=1}^{\infty}\psi(k)\cos\left(kt-\frac{\beta_k\pi}{2}\right),$$

є рядом Фур'є деякої функції $\Psi_{\bar{\beta}}\in L_1$. Тоді через $L^{\psi}_{\bar{\beta},p}, 1{\le}p{\le}\infty$, позначимо множину всіх 2π-періодичних функцій f, які майже скрізь зображуються за допомогою згортки

$$f(x)=\frac{a_0}{2}+\frac{1}{\pi}\int\limits_{-\pi}^{\pi}\varphi(x-t)\Psi_{\bar{\beta}}(t)dt=\frac{a_0}{2}+\big(\varphi*\Psi_{\bar{\beta}}\big)(x),\quad a_0\in\mathbb{R},\quad \varphi\in B^0_p. \tag{1}$$

де $B_p^0 = \{\varphi \in B_p : \ \varphi \perp 1\}$. Функцію φ в зображенні (1) називають $(\psi, \bar\beta)$-похідною функції f і позначають $f_{\bar\beta}^{\psi}(x)$. Поняття $(\psi, \bar\beta)$-похідної введено О.І. Степанцем (див., наприклад, [1]). Якщо $\varphi \in B_1^0$, а $\Psi_{\bar\beta} \in L_p$, то з нерівності Юнга для згорток (див. [1, с. 293]):

$$\|y * z\|_{L_p} \le \frac{1}{\pi}\|y\|_{L_s}\|z\|_{L_q}, 1 \le s \le p \le \infty, \ \frac{1}{q} = 1 - \frac{1}{s} + \frac{1}{p}, y \in L_s, z \in L_q,$$

випливає, що $L_{\bar\beta,1}^{\psi} \subset L_p, 1 \le p \le \infty$. При $p = 2$ включення $\Psi_{\bar\beta} \in L_2$ еквівалентне виконанню умови

$$\sum_{k=1}^{\infty} \psi^2(k) < \infty. \tag{2}$$

Розглянемо послідовності функцій $\lambda_k(\delta)$ і $\mu_k(\delta)$, які задані на деякій множині $E \subset \mathbb{R}$ з граничною точкою δ_0 і задовольняють умови

$$\begin{aligned} &\lambda_0(\delta) = 1, \qquad \mu_0(\delta) = 0 \qquad \forall \delta \in E, \\ &\lim_{\delta \to \delta_0} \lambda_k(\delta) = 1, \quad \lim_{\delta \to \delta_0} \mu_k(\delta) = 0 \quad k = 1, 2, \ldots \end{aligned} \tag{3}$$

При довільному фіксованому $\delta \in E$ означимо лінійний оператор $U_\delta = U_\delta(\lambda; \mu)$, який кожній функції $f \in L_{\bar\beta,1}^{\psi}$ ставить у відповідність функцію

$$U_\delta(\lambda; \mu; f; x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty}(\lambda_k(\delta)(a_k \cos kx + b_k \sin kx) +$$

$$+\mu_k(\delta)(-b_k \cos kx + a_k \sin kx)),$$

де a_k, b_k — коефіцієнти Фур'є функції f.

У даній роботі розглядається задача про знаходження точних значень величин

$$\mathcal{E}_\delta(L_{\bar\beta,1}^{\psi}; \lambda; \mu)_{L_2} = \sup_{f \in L_{\bar\beta,1}^{\psi}} \|f(x) - U_\delta(\lambda; \mu; f; x)\|_{L_2}. \tag{4}$$

Має місце наступне твердження.

Теорема 1. *Нехай послідовність $\psi = \psi(k)$ задовольняє умову (2), а послідовності функцій $\lambda_k(\delta)$ і $\mu_k(\delta)$ — умови (3). Тоді для довільної послідовності дійсних чисел $\bar\beta = \beta_k$ і довільного $\delta \in E \subset \mathbb{R}$*

$$\mathcal{E}_\delta(L_{\bar\beta,1}^{\psi}; \lambda; \mu)_{L_2} = \frac{1}{\sqrt{\pi}} \left(\sum_{k=1}^{\infty} \left((1 - \lambda_k(\delta))^2 + \mu_k^2(\delta) \right) \psi^2(k) \right)^{1/2}.$$

Доведення. Оскільки згідно з (1) для будь-якої $f \in L_{\bar\beta,1}^{\psi}$

$$a_k \cos kx + b_k \sin kx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \psi(k) \cos \left(k(x - t) - \frac{\beta_k \pi}{2} \right) f_{\bar\beta}^{\psi}(t) dt,$$

$$-b_k\cos kx+a_k\sin kx=\frac{1}{\pi}\int\limits_{-\pi}^{\pi}\psi(k)\sin\left(k(x-t)-\frac{\beta_k\pi}{2}\right)f^{\psi}_{\bar\beta}(t)dt,$$

то майже скрізь виконується рівність

$$U_\delta(\lambda;\mu;f;x)=\frac{a_0}{2}+\frac{1}{\pi}\int\limits_{-\pi}^{\pi}f^{\psi}_{\bar\beta}(x-t)U_\delta(\lambda;\mu;t)dt, \tag{5}$$

в якій $U_\delta(\lambda;\mu;t)$ — функція, ряд Фур'є якої можна представити у вигляді

$$\sum_{k=1}^{\infty}\psi(k)\left(\lambda_k(\delta)\cos\left(kt-\frac{\beta_k\pi}{2}\right)+\mu_k(\delta)\sin\left(kt-\frac{\beta_k\pi}{2}\right)\right).$$

З рівностей (1) і (5) одержуємо

$$\mathcal{E}_\delta(L^{\psi}_{\bar\beta,1};\lambda;\mu)_{L_2}=\sup_{\varphi\in B_1^0}\left\|\frac{1}{\pi}\int\limits_{-\pi}^{\pi}\varphi(x-t)\big(\Psi_{\bar\beta}(t)-U_\delta(\lambda;\mu;t)\big)dt\right\|_{L_2}.$$

Оскільки функція $\Psi_{\bar\beta}(t)-U_\delta(\lambda;\mu;t)$ ортогональна до будь-якої константи, то

$$\mathcal{E}_\delta(L^{\psi}_{\bar\beta,1};\lambda;\mu)_{L_2}=\sup_{\varphi\in B_1}\left\|\frac{1}{\pi}\int\limits_{-\pi}^{\pi}\varphi(x-t)\big(\Psi_{\bar\beta}(t)-U_\delta(\lambda;\mu;t)\big)dt\right\|_{L_2}.$$

Як відомо (див., наприклад, [2, наслідок Д1.2., с. 392]), якщо $u\in L_p,\ 1\le p\le\infty$, то

$$\|u\|_{L_p}=\sup_{g\in B_{p'}}\int\limits_{-\pi}^{\pi}g(t)u(t)dt,\quad \frac{1}{p}+\frac{1}{p'}=1. \tag{6}$$

Враховуючи співвідношення (6), інваріантність множини B_2 відносно зсуву аргументу та рівність Парсеваля, маємо

$$\mathcal{E}_\delta(L^{\psi}_{\bar\beta,1};\lambda;\mu)_{L_2}=\frac{1}{\pi}\sup_{\varphi\in B_1}\sup_{g\in B_2}\int\limits_{-\pi}^{\pi}g(x)\int\limits_{-\pi}^{\pi}\varphi(t)\big(\Psi_{\bar\beta}(x-t)-U_\delta(\lambda;\mu;x-t)\big)dtdx=$$

$$=\frac{1}{\pi}\sup_{g\in B_2}\sup_{\varphi\in B_1}\int\limits_{-\pi}^{\pi}\varphi(t)\int\limits_{-\pi}^{\pi}g(x+t)\big(\Psi_{\bar\beta}(x)-U_\delta(\lambda;\mu;x)\big)dxdt=$$

$$=\frac{1}{\pi}\sup_{g\in B_2}\left\|\int\limits_{-\pi}^{\pi}g(x+t)\big(\Psi_{\bar\beta}(x)-U_\delta(\lambda;\mu;x)\big)dx\right\|_{L_\infty}=$$

$$=\frac{1}{\pi}\sup_{g\in B_2}\int\limits_{-\pi}^{\pi}g(x)\big(\Psi_{\bar\beta}(x)-U_\delta(\lambda;\mu;x)\big)dx=\frac{1}{\pi}\big\|\Psi_{\bar\beta}-U_\delta(\lambda;\mu)\big\|_{L_2}=$$

$$=\frac{1}{\pi}\left\| \sum_{k=1}^{\infty}\psi(k)\left((1-\lambda_k(\delta))\cos\left(kx-\frac{\beta_k\pi}{2}\right)+\mu_k(\delta)\sin\left(kx-\frac{\beta_k\pi}{2}\right)\right)\right\|_{L_2}=$$

$$=\frac{1}{\sqrt{\pi}}\left(\sum_{k=1}^{\infty}\left((1-\lambda_k(\delta))^2+\mu_k^2(\delta)\right)\psi^2(k)\right)^{1/2}.$$

Теорему доведено.

Зауваження 1. З теореми 1 даної роботи і теореми 1 з роботи [3] випливає, що

$$\mathcal{E}_\delta(L^{\psi}_{\bar\beta,1};\lambda;\mu)_{L_2}=\mathcal{E}_\delta(C^{\psi}_{\bar\beta,2};\lambda;\mu)_C,$$

де $\mathcal{E}_\delta(C^{\psi}_{\bar\beta,2};\lambda;\mu)_C=\sup\limits_{f\in C^{\psi}_{\bar\beta,2}}\|f(x)-U_\delta(\lambda;\mu;f;x)\|_C$, а $C^{\psi}_{\bar\beta,2}=C\cap L^{\psi}_{\bar\beta,2}$.

Таким чином, мають місце всі твердження по наближенню класів $L^{\psi}_{\bar\beta,1}$ в метриці простору L_2, які є аналогічними до тверджень, що стосуються рівномірних наближень класів $C^{\psi}_{\bar\beta,2}$, отриманих у [3]. Наведемо деякі з них.

Розглянемо лінійні поліноміальні методи наближення функцій з класів $L^{\psi}_{\bar\beta,1}$. Нехай $\Lambda=\|\lambda_k^{(n)}\|$ і $\mathrm{M}=\|\mu_k^{(n)}\|$, $n=0,1,\ldots,$ $k=0,1,\ldots,$ — нескінченні трикутні матриці чисел такі, що:

$$\begin{array}{lll}\lambda_0^{(n)}=1, & \mu_0^{(n)}=0, & n=0,1,2,\ldots,\\[2ex] \lambda_k^{(n)}=0, & \mu_k^{(n)}=0, & k=n+1,n+2,\ldots,\\[2ex] \lim\limits_{n\to\infty}\lambda_k^{(n)}=1, & \lim\limits_{n\to\infty}\mu_k^{(n)}=0, & k=1,2,\ldots,\end{array}\tag{7}$$

і лінійний оператор $U_n=U_n(\Lambda;\mathrm{M})$ кожній функції $f\in L_1$ ставить у відповідність тригонометричний поліном

$$U_n(\Lambda;\mathrm{M};f;x)=\frac{a_0}{2}+\sum_{k=1}^{n}(\lambda_k^{(n)}(a_k\cos kx+b_k\sin kx)+$$

$$+\mu_k^{(n)}(-b_k\cos kx+a_k\sin kx)),\tag{8}$$

де a_k *і* b_k — коефіцієнти Фур'є функції f.

Для методів U_n теорема 1 формулюється таким чином.

Теорема 1′. *Нехай послідовність* $\psi(k)$ *задовольняє умову* (2), *а* $\Lambda=\|\lambda_k^{(n)}\|$ *і* $\mathrm{M}=\|\mu_k^{(n)}\|$ *— умови* (7). *Тоді для довільної послідовності дійсних чисел* $\bar\beta=\beta_k$ *і довільного* $n\in\mathbb{N}$

$$\mathcal{E}_n(L^{\psi}_{\bar\beta,1};\Lambda;\mathrm{M})_{L_2}=\sup_{f\in L^{\psi}_{\bar\beta,1}}\|f(x)-U_n(\Lambda;\mathrm{M};f;x)\|_{L_2}=$$

$$=\frac{1}{\sqrt{\pi}}\left(\sum_{k=1}^{n}\left((1-\lambda_k^{(n)})^2+(\mu_k^{(n)})^2\right)\psi^2(k)+\sum_{k=n+1}^{\infty}\psi^2(k)\right)^{1/2}.\tag{9}$$

З теореми $1'$ для деяких класичних лінійних методів наближення випливають такі наслідки.

Якщо

$$\lambda_k^{(n)} = \begin{cases} 1, & 0 \le k \le n, \\ 0, & k > n, \end{cases} \quad i \quad \mu_k^{(n)} \equiv 0,$$

то тригонометричний поліном $U_n(\Lambda; \mathrm{M}; f; x)$ є частинною сумою Фур'є $S_n(f;x)$ функції f порядку n. В цьому випадку

$$\mathcal{E}_n(L^{\psi}_{\bar\beta,1}; \Lambda; \mathrm{M})_{L_2} = \mathcal{E}(L^{\psi}_{\bar\beta,1}; S_n)_{L_2} = \frac{1}{\sqrt{\pi}} \left(\sum_{k=n+1}^{\infty} \psi^2(k) \right)^{1/2}. \tag{10}$$

Для класів $L^{\psi}_{\bar\beta,1}$ при $\psi(k) = q^k$, $0 < q < 1$, з (10) одержуємо

$$\mathcal{E}(L^{\psi}_{\bar\beta,1}; S_n)_{L_2} = \frac{q^{n+1}}{\sqrt{\pi(1-q^2)}}. \tag{11}$$

При $\beta_k \equiv \beta,\ \beta \in \mathbb{R}$, рівність (11) уточнює асимптотичну рівність (12) з [4] у тому сенсі, що зазначена рівність (12) з [4] при $p = 2$ залишиться вірною, якщо в ній вилучити залишковий член.

З (9) і (10) випливає, що найкращим лінійним методом наближення вигляду (8) класів $L^{\psi}_{\bar\beta,1}$ у метриці простору L_2 є метод Фур'є. Цей факт можна отримати з інших міркувань. Нехай $f \in L_p$, $1 \le p \le \infty$, і

$$E_n(f)_{L_p} = \inf_{T_n} \|f - T_n\|_{L_p}$$

— найкраще наближення функції f в метриці простору L_p тригонометричними поліномами, порядку не вищого ніж n.

Нехай, далі, $\mathfrak{N} \subset L_p$ і U_n — лінійний оператор вигляду (8). Тоді величину

$$\mathcal{E}_n(\mathfrak{N})_{L_p} = \inf_{U_n} \sup_{f \in \mathfrak{N}} \|f - U_n(f)\|_{L_p} \tag{12}$$

називають найкращим лінійним наближенням класу $\mathfrak{N}$ за допомогою лінійних операторів вигляду (8) у метриці простору L_p, а оператор U_n^*, який реалізує inf у правій частині (12), називається найкращим лінійним оператором наближення класу $\mathfrak{N}$.

Виконується наступне твердження.

Теорема 2. *Нехай $1 \le p \le \infty$, а послідовності $\psi = \psi(k)$ і $\bar\beta = \beta_k$ такі, що $\psi(k) \ne 0\ \forall k \in \mathbb{N}$ і $\Psi_{\bar\beta} \in L_p$. Тоді для довільного $n \in \mathbb{N}$*

$$\mathcal{E}_n(L^{\psi}_{\bar\beta,1})_{L_p} = \frac{1}{\pi} E_n(\Psi_{\bar\beta})_{L_p}. \tag{13}$$

Доведення. Неважко переконатися, що якщо $\psi(k) \ne 0\ \forall k \in \mathbb{N}$, то для будь-якої $f \in L^{\psi}_{\bar\beta,1}$ і довільного тригонометричного полінома з нульовим середнім значенням $T_n^0(t) = \sum_{k=1}^{n} (\alpha_k \cos kt + \gamma_k \sin kt)$, $\alpha_k,\ \gamma_k \in \mathbb{R}$, згортка

$$\frac{a_0}{2} + \int_{-\pi}^{\pi} f^{\psi}_{\bar\beta}(x-t) T_n^0(t)\,dt \tag{14}$$

зображується у вигляді полінома $U_n(\Lambda; \mathrm{M}; f; x)$, означеного в (8), при

$$\lambda_k^{(n)} = \frac{\alpha_k}{\psi(k)} \cos\frac{\beta_k\pi}{2} + \frac{\gamma_k}{\psi(k)} \sin\frac{\beta_k\pi}{2},$$

$$\mu_k^{(n)} = \frac{\gamma_k}{\psi(k)} \cos\frac{\beta_k\pi}{2} - \frac{\alpha_k}{\psi(k)} \sin\frac{\beta_k\pi}{2};$$

і навпаки, довільний тригонометричний поліном $U_n(\Lambda; \mathrm{M}; f; x)$ вигляду (8) зображується у вигляді згортки (14) з поліномом $T_n^0(t)$, коефіцієнти якого мають вигляд

$$\alpha_k = \psi(k)\left(\lambda_k^{(n)} \cos\frac{\beta_k\pi}{2} - \mu_k^{(n)} \sin\frac{\beta_k\pi}{2}\right),$$

$$\gamma_k = \psi(k)\left(\lambda_k^{(n)} \sin\frac{\beta_k\pi}{2} + \mu_k^{(n)} \cos\frac{\beta_k\pi}{2}\right).$$

Тому, з урахуванням (1), (8) і (12), маємо

$$\mathcal{E}_n(L^{\psi}_{\bar\beta,1})_{L_p} = \inf_{U_n} \sup_{f\in L^{\psi}_{\bar\beta,1}} \|f - U_n(f)\|_{L_p} =$$

$$= \inf_{T_n^0} \sup_{f\in L^{\psi}_{\bar\beta,1}} \left\| \frac{1}{\pi}\int_{-\pi}^{\pi} f^{\psi}_{\bar\beta}(x-t)\left(\Psi_{\bar\beta}(t) - T_n^0(t)\right)dt \right\|_{L_p} =$$

$$= \inf_{T_n^0} \sup_{\varphi\in B_1^0} \left\| \frac{1}{\pi}\int_{-\pi}^{\pi} \varphi(x-t)\left(\Psi_{\bar\beta}(t) - T_n^0(t)\right)dt \right\|_{L_p}.$$

Враховуючи, що $(\Psi_{\bar\beta} - T_n^0) \perp 1$, співвідношення (6) та інваріантність $B_{p'}$ відносно зсуву аргумента, одержуємо

$$\mathcal{E}_n(L^{\psi}_{\bar\beta,1})_{L_p} = \frac{1}{\pi} \inf_{T_n^0} \sup_{\varphi\in B_1} \sup_{g\in B_{p'}} \int_{-\pi}^{\pi} g(x) \int_{-\pi}^{\pi} \varphi(t)\left(\Psi_{\bar\beta}(x-t) - T_n^0(x-t)\right)dt dx =$$

$$= \frac{1}{\pi} \inf_{T_n^0} \sup_{g\in B_{p'}} \sup_{\varphi\in B_1} \int_{-\pi}^{\pi} \varphi(t) \int_{-\pi}^{\pi} g(x)\left(\Psi_{\bar\beta}(x-t) - T_n^0(x-t)\right)dx dt =$$

$$= \frac{1}{\pi} \inf_{T_n^0} \sup_{g\in B_{p'}} \left\| \int_{-\pi}^{\pi} g(x+t)\left(\Psi_{\bar\beta}(x) - T_n^0(x)\right)dx \right\|_{L_\infty} =$$

$$= \frac{1}{\pi} \inf_{T_n^0} \sup_{g\in B_{p'}} \int_{-\pi}^{\pi} g(x)\left(\Psi_{\bar\beta}(x) - T_n^0(x)\right)dx.$$

Як відомо з [2, с. 27], для довільної функції $u \in L_p, 1 \leq p \leq \infty$, має місце співвідношення двоїстості:

$$\inf_{\alpha \in \mathbb{R}} \|u - \alpha\|_{L_p} = \sup_{g \in B^0_{p'}} \int\limits_{-\pi}^{\pi} g(t)u(t)dt, \quad \frac{1}{p} + \frac{1}{p'} = 1. \tag{15}$$

Оскільки $(\Psi_{\bar{\beta}} - T^0_n) \perp 1$, то в силу (15)

$$\mathcal{E}_n(L^{\psi}_{\bar{\beta},1})_{L_p} = \frac{1}{\pi} \inf_{T^0_n} \sup_{g \in B^0_{p'}} \int\limits_{-\pi}^{\pi} g(x) \left(\Psi_{\bar{\beta}}(x) - T^0_n(x)\right) dx =$$

$$= \frac{1}{\pi} \inf_{T^0_n} \inf_{\alpha \in \mathbb{R}} \|\Psi_{\bar{\beta}}(t) - T^0_n(t) - \alpha\|_{L_p} = \frac{1}{\pi} E_n(\Psi_{\bar{\beta}})_{L_p}.$$

Теорему 2 доведено.

З міркувань, використаних при доведенні теореми 2, випливає також, що при $\psi(k) \neq 0 \ \ \forall k \in \mathbb{N}$, для класу $L^{\psi}_{\bar{\beta},1}$ серед усіх лінійних методів наближення U_n вигляду (8) у метриці простору L_p найкращим є метод $U^*_n(\Lambda; \mathrm{M}; f; x)$, що породжений системою чисел

$$\lambda^{(n)}_k = \frac{\alpha^*_k}{\psi(k)} \cos\frac{\beta_k \pi}{2} + \frac{\gamma^*_k}{\psi(k)} \sin\frac{\beta_k \pi}{2},$$

$$\mu^{(n)}_k = \frac{\gamma^*_k}{\psi(k)} \cos\frac{\beta_k \pi}{2} - \frac{\alpha^*_k}{\psi(k)} \sin\frac{\beta_k \pi}{2},$$

де α^*_k і γ^*_k — коефіцієнти полінома найкращого наближення твірного ядра $\Psi_{\bar{\beta}}$ у метриці простору L_p. Оскільки $E_n(\Psi_{\bar{\beta}})_2 = \|\Psi_{\bar{\beta}} - S_n(\Psi_{\bar{\beta}})\|_2$, то найкращим лінійним методом наближення U^*_n класів $L^{\psi}_{\bar{\beta},1}$ у метриці простору L_2 є метод Фур'є.

Наведемо наслідок з теореми $1'$ для методу Валле Пуссена. Нехай $n = 0, 1, 2, \ldots$, $0 \leq m \leq n, \ m \in \mathbb{N}$ і

$$\lambda^{(n)}_k = \begin{cases} 1, & 0 \leq k \leq n - m, \\ 1 - \frac{k-n+m}{m+1}, & n - m < k \leq n, \\ 0, & k > n, \end{cases} \qquad \mu^{(n)}_k \equiv 0.$$

Тоді поліном $U_n(\Lambda; \mathrm{M}; f; x)$ вигляду (8) є сумою Валле Пуссена $V_{n,m}(f; x)$ функції f і згідно з (9)

$$\mathcal{E}(L^{\psi}_{\bar{\beta},1}; \Lambda; \mathrm{M})_{L_2} = \mathcal{E}(L^{\psi}_{\bar{\beta},1}; V_{n,m})_{L_2} =$$

$$= \frac{1}{\sqrt{\pi}} \left(\frac{1}{(m+1)^2} \sum_{k=n-m+1}^{n} (k-n+m)^2 \psi^2(k) + \sum_{k=n+1}^{\infty} \psi^2(k) \right)^{1/2}, \tag{16}$$

В [5, с. 1680] доведено, що при $0 < q < 1$

$$\frac{1}{(m+1)^2} \sum_{k=n-m+1}^{n} (k-n+m)^2 q^{2k} + \sum_{k=n+1}^{\infty} q^{2k} =$$

$$= \frac{q^{2(n-m+1)}(1+q^2-q^{2(m+1)}(2m+3-q^2(2m+1)))}{(m+1)^2(1-q^2)^3}. \qquad (17)$$

З (16) і (17) для класів $L^q_{\bar{\beta},1}$ отримуємо рівність

$$\mathcal{E}(L^q_{\bar{\beta},1}; V_{n,m})_{L_2} = \frac{q^{n-m+1}}{\sqrt{\pi}(m+1)} \sqrt{\frac{1+q^2-q^{2(m+1)}(2m+3-q^2(2m+1))}{(1-q^2)^3}}. \qquad (18)$$

При $\beta_k \equiv \beta$, $\beta \in \mathbb{R}$, рівність (18) уточнює асимптотичну рівність (71), отриману в [5]. А саме зазначена рівність (71) з [5] залишається вірною, якщо в ній вилучити залишковий член.

1. *Степанец А.И.* Методы теории приближений: В 2 ч. — Киев: Ин-т математики НАН Украины, 2002. — Ч. 1. — 427 с.
2. *Корнейчук Н.П.* Точные константы в теории приближения. — М.: Наука, 1987. — 423 с.
3. *Сердюк А.С., Соколенко І.В.* Рівномірні наближення класів $(\psi, \bar{\beta})$-диференційовних функцій лінійними методами // Проблеми теорії наближення функцій та суміжні питання: Зб. праць Інституту математики НАН України. — 2011. — Т. 8, №1.— С. 181-189.
4. *Сердюк А.С.* Наближення класів аналітичних функцій сумами Фур'є в метриці простору L_p. // Укр. мат. журн. — 2005. — **57**, № 10. — С.1395–1408.
5. *Сердюк А.С.* Приближение интегралов Пуассона суммами Валле Пуссена в равномерной и интегральной метриках // Укр. мат. журн. — 2010. — **62**, № 12. — С. 1672–1686.

Contact information:

Department of the Theory of Functions, Institute of Mathematics of The National Academy of Sciences of Ukraine, 3, Tereshenkivska st., 01601, Kyiv, Ukraine.

E-mail: sokol@imath.kiev.ua, serdyuk@imath.kiev.ua